

KOMPARATIV ANALYSE
AF KRIMINALOVENS § 88
MODSAT
STRAFFELOVENS §§ 244-
245

En undersøgelse af det materielle indhold af
voldsbestemmelserne rækkevidde

Skrevet af Hans Kaali Davidsen
Vejleder: Anette Storgaard
ECTS-point: 20ECTS-point
Afleveringsdato: 8 December 2021

1: Indledning

Grundtanken bag dette projekt kommer fra en betragtning af størrelsesforskellen mellem den enkelte straffebestemmelse om vold i § 88 fra det Grønlandske Kriminallov og det Danske straffelov Kapitel 25. voldsbestemmelser i §§ 244 – 249. På trods af at være en del af rigsfælleskabet, ”det danske kongerige” har den Grønlandske og Danske strafferet adskilt sig ved at anvende forskellige love siden indførelsen af den Grønlandske Kriminallov I 1954¹

Ideen med projektet kom fra studielæring i Kriminalret og den iøjefaldende kontrast mellem de Danske og Grønlandske bestemmelser, særligt i forhold til den legale-definitoriske forskel imellem sondringen Ordinært/Simpel vold (§ 244), Kvalificeret vold (§ 245) og Særlig grov vold (§ 246) som den danske Straffelov opererer med I lovteksten og den enkelte straffebestemmelse der er i den Grønlandske Kriminallov (§ 88).

I dette projekt undersøges, hvorvidt der reelt findes materiel forskel I, hvilken forhold, der omfattes af delikts beskrivelserne I henholdsvis den grønlandske § 88 og de danske bestemmelser. For Danmarks vedkommende fokuseres der på de to mest anvendte voldsbestemmelser §§ 244-245. For så vidt, der konstateres sådanne forskelle, søges identificeret, hvori sådanne forskelle da består?

2: Problemformulering

Kan der konstateres forskelle i det materielt indhold af henholdsvis § 88 af Grønlands kriminallov og de tilsvarende voldsbestemmelser i det danske Straffelovs kapitel 25? Kan der udledes forskelle i den rækkevidde, bestemmelserne tildeles igennem deres anvendelse af domstolene og hvis det er tilfældet, hvori består da disse forskelle?

2.1: Afgræsning

---

¹ Engbo (2021) Side 22.m.fl.

Formålet med projektet ligger hovedsageligt at afdækning om der foreligger en forskel i det materielle indhold af voldsbestemmelserne i Grønlandsk og Dansk strafferet, for at kunne foretag en analyse om dette bliver det naturligvis vigtigt af afdække hvad hvert af de to regelsæt bestemmelser indeholder hvert for sig.

Projektet behandler udelukkende det materielle indhold det vil sige selve beskrivelsen af den strafbare adfærd i voldsdelikterne i henholdsvis Kriminallovens § 88 og Straffelovens §§ 244-245. Den strafferetlige proces bliver ikke behandlet i projektet ej heller bliver foranstaltning/straffen for vold medtaget i projektet.

Der forestages en redegørelse for hver af de to regelsæt vedrørende kriminalisering af vold derefter foretages en sammenlignede analyse af de regelsæts praktiske anvendelse i såvel redegørelse som analyse fokuseres for Danmarks vedkommende på de to mest anvendte paragraffer 244 og 245. § 244 beskrive omtales i litteraturen som Simpel vold, mens § 245 omtales som Kvalificeret vold.

Straffelovens §246 om grov vold bliver ikke medtaget i projektet på baggrund af at dens indhold i sig selv er en skærpsels bestemmelse som skal ses i relation til straffelovens § 245 og materielt set ikke kriminaliseret en andet adfærd end det som er indeholdt I Straffelovens §245.

I den Danske straffelov omhandler bestemmelserne i §§ 245a – 249 tillige aspekter af vold. Det drejer sig uagtsomme følger af forsætlige vold, forsætlige legemsbeskadigelse, kvindelig omskæring og vold i forbindelse i slagsmål. Disse bestemmelser behandles ikke indgående i dette projekt. Men i de tilfælde hvor en funktionel analyse fordrer det kan der inddrages praktiske eksempler fra det grønlandske retssystem.

Følger af uagtsomme voldshandlinger bliver ikke medtaget til dels begrundet I at der ikke kunne findes tilstrækkeligt nok domme til at bedømme den Grønlandske praksis om uagtsom legemsbeskadigelse efter Kriminallovens § 88, 2. pkt.²

---

² Bruun (2021) Side 198.

2.2: Struktur

Projektet starter med en gennemgang af det grønlandsk regelsæt vedrørende voldsdelikter med anvendelse af den retsdogmatisk metode, med særligt fokus på ordlydsfortolkning, for fastlæggelse af gældende ret i det grønlandske strafferetssystem. Derefter vil samme metode blive anvendt for de danske regelsæt om voldsdelikter for fastlæggelse af det danske strafferetligt perspektiv.

Derefter vil projektet behandle eventuelle ligheder eller forskelle mellem de to regelsæt, dette del af opgaven vil blive undersøgt med nogle enkelte sager fra de respektive retsregler med liggende karakter af vold.

Denne behandling af de respektive regelsæt og praksis bag det vil danne grundlaget for en komparative analyse af de to regelsæt, med særligt fokus på den funktionelle komparative metode.

Projektet ender derefter med en diskussion på baggrund af den funktionelle komparative analyse med særligt fokus på legalitetsprincippet.

3: Metode:

Projektet starter med at arbejde med retsdogmatisk metode for at undersøge det materielle indhold af voldsbestemmelsen i de Grønlandske og Danske regelsæt som indebærer at der tages fokus i fortolkningen af lovens ordlyd for at fastlægge hvad gældende ret er³ Lovens forarbejder bliver inddrages da de sammen med retspraksis spiller en central rolle i forståelsen af retsopfattelsen vedrørende voldsbestemmelsernes rækkevidde⁴.

Domspraksis inden for voldsområdet inddrages til belysningen af den materielle rækkevidde af voldsbestemmelserne i de respektive straffelove. i mange tilfælde hjælper dommene til fastlæggelse af anvendelsesområde.

---

³ Blume (2016) Side 296.

⁴ Blume (2016) Side 304. m.fl.

Efter gennemgang med retsdogmatisk metode vil projektet arbejde med funktionel komparative metode som skal danne grundlaget for en diskussion om eventuelle ligheder eller forskelle mellem de to regelsæt.

Den funktionel komparativ retlig metode som anvendes i dette projekt, er baseret på en modifikation af Zweigerts og Kötz metodelære med bidrag af nyere funktionel metode primært fra Micheals. Denne modifikation af funktionelle komparativ ret er på baggrund af manglende litteratur på området udarbejdet fra en afhandling af Simon Kamber ”Psykisk syge lovovertrædere i nordisk strafferet” fra Aarhus Universitet i 2015

Som Kamber fremhæver arbejder funktionel komparative rets metode primær med hvilken funktion de regelsæt som behandles, udfører som løsning af de problemer som de hver for sig har til formål at løser og hvilken virkning denne funktion har. Denne funktion som de regelsæt har danner en grundlag for sammenligning. Dette sammenligningspunkt skal ifølge Micheals ikke danne grundlag for en præsumtion af lighed, altså at forskellige samfund har samme problemer som kan løses på samme måde, men at denne præsumtion må forlades og anse at forskellige samfund med samme problemer ikke nødvendigvis har det samme løsninger.

Dette modificeret metode som Kamber findes forsvarligt at anvende i træk med at tidligere, navnlig i Zweigert og Kötz, funktionel komparativ rets metode har været kritiseret for at danne en ensrettet syn på løsning af det problem som de samfund der samlingens, altså at der kan findes en bedste mulig løsning på et problem. En tilgang som fra Montesquieu syn vil være uret, da love skal ifølge Montesquieu tilpasses de land som de reguleres⁵, love som passer for danske forhold vil nødvendigvis ikke være tilpassede for grønlandske forhold.

4. Legalitetsprincippet.

4.1 Legalitetsprincippet

Legalitetsprincippet er et grundlæggende princip indenfor enhver form for magtudøvelse som staten foretager sig med virkning overfor borger, princip kan beskrives som et centralt

---

⁵ Tamm (2009) Side 235.

beskyttelsesprincip for borgerens retssikkerhed som er med til at sikre at statens indgreb mod borgers retsforhold skal legitimeres, Christensen m.fl. beskriver hjemmelskravet som *”Legalitetsprincippets anden forgrenings omtales normalt som hjemmelskravet. Dette medfører, at indgreb i borgerens retsforhold skal kunne legitimeres (»have hjemmel «) direkte eller indirekte i lovgivning, ”*⁶

Legalitetsprincippet kan dermed anses som en helt centralt beskyttelse værn for borgerede der har til formål at sikre at statens udøvelse overfor borgen, som Christensen beskriver det, *”legitimeres ”* gennem loven.

At straffe, foranstalte i den grønlandske kontekst, i strafferetten kan betegnes som en voldsomt indgreb fra statens side over for den borger som indgrebet foretages overfor, dermed er den grønlandske og danske strafferets systemer bundet af Legalitetsprincippet og må have en klar hjemmel til at idømme foranstaltninger/straf.

Før der beskrives hvad legalitetsprincippet har af betydning i Kriminalretlige forstand kan Grundloven samt i Den Europæiske menneskerettighedskonvention af 4. november 1950 fremhæve vise elementer af legalitetsprincippet som er af væsentligt betydningen for forståelsen af legalitetsprincippet.

4.2: Legalitetsprincippet set i belysningen af Grundloven og EMRK.

Legalitetsprincippet kan ses i belysningen af krav fastlagt i Grundloven samt den Europæiske menneskerettighedens konvention af 4. november 1950 (EMRK). Disse krav er nødvendige at inddrage i dette projekt da de kan inddrages i fortolkningen af det strafferetlige legalitetsprincip.

Grundloven har særligt relevans for det kriminalretlige legalitetsprincip da grundloven findes anvendelse for henholdsvis både for det grønlandske og danske strafferetssystemer med udledning af GL. § 1 ” *Denne grundlov gælder for **alle dele** af Danmarks rige*” og på baggrund af dens placering som den allerhøjeste retskilde i lov trinfølgen.

---

⁶ Christensen m.fl. (2016) Side 148.

I kriminalretlige hensyn er det mest relevante for forståelsen af legalitetsprincippet, bestemmelsen i GL §71 om det personlig friheds ukrænkelighed som angiver at ingen dansk borger kan frihedsberøves, GL §71, stk.2 opstiller krav til krænkelsen af det ukrænkeligheden personlige frihed som ”*Frihedsberøvelse kan kun finde sted med hjemmel I loven.*” Der skal dog fremhæves at denne bestemmelse kun angiver hjemmelskrav for frihedsberøvelse, men må kunne anses som anvendeligt som en ledetråd i forståelsen af det kriminalretlige legalitetsprincip ved analog fortolkning at bestemmelsen.

Udover krav fra national lovgivnings side I Grundloven om hjemmelskravet har de grønlandske og danske kriminalretssystemer krav og betingelser fra folkeretlige forpligtelser for den Danske stat I form af EMRK. Konventionen har siden indkopieringen I dansk lov ved lov nr.285 af 29.april 1992 været gældende i dansk ret og gældende overfor grønlandsk ret efter anordning nr.814 af 18.september 2001 og bestemmelserne I konvention kan anses for at være gældende ret⁷

EMRK-artikel. 7 er dermed relevant I forhold til kriminalrettens legalitetsprincip for kriminalretten i Grønland og Danmark. Artikel 7 litra 1 angiver at

”1. Ingen kan kendes skyldig I strafbar lovovertrædelse på grund af en handling eller undladelse, der ikke udgjorde en strafbar overtrædelse af national eller international ret på den tid, da den blev begået. Ej heller må der pålægges en strengere straf end den, der var anvendelig på det tidspunkt da den strafbare lovovertrædelse blev begået”.

EMRK art.7 giver dermed en direkte hjemmelskrav som udstrækker sig mere vidtgående end hjemmelskravet I GL § 71 til at omhandle en hver form for straf/foranstaltning udover frihedsberøvelse. Lovgivningsmagten er endvidere forhindret I at udskrive ny straffebestemmelser med tilbagevirkende kraft ved udgivelse af ny love som kriminaliserer handlinger som tidligere ikke var kriminaliseret ved lov.

Bestemmelsen angiver endvidere at udmåling af straf for en forbrydelse idømmes efter det retsregler som gælder på tidspunktet af fuldbyrdelsen af forbrydelse, ej heller kan straffen være

---

⁷ Bruun (2021) Side 30. m.fl.

strengere end der på tidspunktet af fuldbyrdelsen gælder hvis strafferammen for forbrydelsen er forhøjet ved lov I mellemtiden af forbrydelsens fuldbyrdelse og straffesagen for forbrydelsen.

Dette krav I forhold til tidspunktet for forbrydelsens fuldbyrdelse kan findes nedskrevet henholdsvis I Kriminallovens § 3 og Straffelovens. § 3.

4.3: Legalitetsprincippet I kriminalretten.

Krav om lovhjemmel fra henholdsvis Grundloven og EMRK, afspejler sig I Kriminalretligt forstand som en del af det kriminalretlige legalitetsprincip⁸ og som udtrykker sig I nationalret som en nedskrevet retskilde I henholdsvis Kriminalloven § 1 og Straffeloven § 1.

Disse bestemmelser har følgende ordlyd med eget fremhævelse.

Kriminallov § 1

”Foranstaltninger efter denne lovs tredje del kan kun idømmes for et forhold, som udgør en forbrydelse efter loven, eller som ganske må ligestilles med et sådan.”

Straffelov § 1 stk.1 1.pkt.

”Straf kan kun pålægges for et forhold, hvis strafbarhed er hjemlet ved lov, eller som ganske må ligestilles med et sådan.”

Begge bestemmelser fremhæver, på trods af ordlydsforskelle, at straf/foranstaltninger kun kan idømmes for gerninger som er kriminaliseret ved lov, eller retskilder som må ligestilles med et sådan. Kriminalloven og Straffeloven har dermed fremhævede legalitetsprincippet centrale betydning for Kriminalretten ved nedskrivning af retsprincippet på lov niveauer.

Højesteretsdommen U.1994 520 H om det Hiv-smittede og de foreliggende historik før og efter dommen kan anvendes til belysning af hjemmelskravet klarhed.

Som angivet I Nielsen m.fl. (2017) side.473. omhandler sagen at I 1993 var en Hiv-smittede mand dømt skyldig i Københavns byret og Østre Landsret efter Straffelovens § 252 for at havde

---

⁸ Bruun (2021) Side 40.

på en hensynsløs måde forvoldt livsfare ved haft ubeskyttet sex med adskillige kvinder velvidende om at han var Hiv-positiv og uden at havde informeret kvinderne om dette forhold.

Straffeloven havde tidliger indeholdt særlige bestemmelser i §§ 256-259 om kønssygdomme som var ophævet i 1964 ved lov nr. 212. af 1965-06-04, og der var udgivet en særlovgivning om kønssygdomme som senere var ophævet i 1988.

Ved ophævelsen i 1988 af særlovgivningen om kønssygdomme havde Folketinget tilkendegivelser om at Straffelovens § 252 kunne anvendes ved grove tilfælde af smittespredning, Højesteret angav i deres præmisser at der ikke var *”tilstrækkeligt grundlag”* for at dømme manden ved § 252 og dermed frifandt ham for dette forhold.

Sagen fremhæver at Legalitetsprincippet krav om hjemmel også skal være forholdsvis klar, dette klarhedskrav kan også findes støtte i den juridiske litteratur i Bruun (2021) side 40 beskriver det kriminalretlige legalitetsprincip som følgende

”Det kriminalretlige legalitetsprincip indebærer, at kriminalretlig sanktionering eller foranstaltning overfor borgeren skal være særligt klart og gennemskueligt beskrevet i loven. Der skal med andre ord være en skærpet sikkerhed for, at en bestemmelse, der indeholder muligheden for en kriminalretlig sanktionering af borgeren, er klart formuleret.”

Som Hiv dommen og Bruun fremhæver at der i det kriminalretlige er vigtigt at hjemmelskravet i legalitetsprincippet overholdes med en klar beskrivelse af gerningsindhold som kan medføre en sanktion af borger.

5. Kriminallovens § 88.

5.1. Ordlydsfortolkning af Kriminallovens § 88

Bestemmelsen ordlyd (engen understregning)

”For vold dømmes den, som forsætligt beskadiger eller krænker en andens legeme. Det samme gælder den, som uagtsomt tilføjer en anden betydelig skade på legeme eller helbred.”

Kriminalloven § 88 må ud fra en ordlydsfortolkning anses for at være en forårsagelses delikt, da bestemmelsen kriminaliserer beskadigelsen eller krænkelsen af en anden persons legeme ikke selve handlingen. Forårsagelses delikter fuldbyrdes først når gerningspersonen adfærd har tilvejebragt den følge af gerningsindholdet, som der kriminaliseres i denne bestemmelse en skade på en anden person.⁹ Der kan dog dømmes for forsøg på vold jf. Kriminallovens § 12, når handlingen ikke har tilvejebragt det følge som kræves af bestemmelsen.

Gerningsindholdet i Kriminallov § 88 1.pkt. kan fra ordlydsfortolkning betragtes som følgende

1. Forsætligt.
2. Beskadiger eller krænker.
3. En anden person legeme.

Kravet om forsæt kommer fra ansvarslæren i krimnalretten som inddeler forsæt i 3 grader, som angiver at der kun kan foranstaltes når gerningspersonens adfærd kan anses for bevist at falde ind for en af de 3 forsæts grader før der kan pålignes ansvar for gerningen.

Kriminallovens § 88 ordlyd om ”... *beskadiger eller krænker*...” ordlyden kan sporligt fortolkes til at have en meget bredt anvendelses område.

Enhver form for adfærd som fremkommer en skade på andre en anden person kan fortolkes ind i dette bestemmelses ordlyd om beskadiger, dermed er det klassiske sprogligt forestilling om vold med at slå på personen med knytnæver eller med flad hånd, spark, bid med men også enhver andet form for handling der tilvejebringer en skade eller krænkelse af en anden persons legeme.

Der angivers ej heller I ordlyden om omfanget af skadet eller krænkelsen, Der må dog i fortolkningen af bestemmelsen kunne ansættes en minimumsgrænse for handlingen som ikke fremskaffer en beskadigelse på en anden persons legeme da gerningsmomentet om beskadigelse eller krænkelse ikke vil være opfyldt.¹⁰ Dette findes understøttet I Grønlands Landsret dommen K067/2016 afsagt den 02/06 2016¹¹ Den tiltalte i sagen var fundet skyldig af Kredsretten for vold efter § 88 for at havde med flad hånd puffede til forurettede, Landsretten fandt at handlen var af

---

⁹ Bruun (2021) Side 48.

¹⁰ Bruun (2021) Side 193-194. og Senholt (1985) Side 222-223

¹¹ Det har ikke været muligt at finde dette sag I Det Grønlandske Domstols hjemmeside da der ved udarbejdningen af dette projekt var en fejl I deres domssamling for afgørelser I 2016 som indeholdt afgørelser fra 2019. Bemærk at sagens forhold bliver beskrevet fra Bruun (2021) side 194.

sådan mindre omfang at det ikke var omfattet af gerningsindholdet af § 88 og frifandt Tiltalte på dette baggrund.

Om en bestemt handling kan anses for at haft beskadiger eller krænket en anden person må bero på en konkret vurdering af domstolen da bestemmelsen eller loven angiver hvad for nogle handlinger der falder indenfor Kriminallovens definition af vold, beskadigelse eller krænkelse.

Kriminallovens § 88 1.pkt sidste gerningsmoment ”... *en andens legeme...* ” må forestå som at omfatte et andet menneskes krop og enhver tilhørende kropsdel, skaden eller krænkelse skal dermed også foretages på en anden person end en selv. Ordlyden må også forestå som ikke at havde en grænse for alderen af en anden person, denne beskyttelse af en anden persons legeme må dermed antages at gælde fra fødslen til døden.

5.2. Kriminalloven § 88 set I belysning af bemærkninger.

Den gældende Kriminallov nr. 306 af 30. april 2008 bestemmelse om vold § 88 har ikke været ændret i dens ordlyd siden vedtagelsen af den første Kriminallov for Grønland nr. 55 af 5. marts 1954, placeringen er det eneste ændre fortaget siden 1954 da oprindeligt var § 60 i Kriminalloven i 1954. i bemærkninger til § 60 om vold har lovgiverne skrevet

”Bestemmelsen omfatter enhver forsætlig krænkelse eller beskadigelse af en andens legeme og svarer således til §§ 244-46 i den danske straffelov. Uagtsomt forhold medfører i lighed med den danske straffelovs § 249 kun ansvar i tilfælde af betydelig skade på legeme eller helbred.”¹²

Her kan ses at lovgivnings hensigt at bestemmelsen indholdsmæssigt skal kriminalisere forhold svarer til den danske straffebestemmelser om legemesangreb. At straffelovens §§ 247 om skærpene omstændigheder og 248 om formildende omstændigheder ikke er nævnt i bemærkningen må kunne begrundes i at Kriminalloven fra 1954 påligger domstolen foretage en bedømmelse af ”*gerningens beskaffenhed*” ved udmåling af foranstaltningen jf. Kriminalloven af 1954 §§ 85-86.

---

¹² Folketingstidende 1953/54 Tillæg A, Spalte 384.

Bemærkningerne til kriminalloven af 1954 har også taget holdning til indførelsen af bestemmelser der i høj grad kriminaliserer det samme adfærd som den danske straffelov

”Med støtte i den af den juridiske ekspedition afgivne betænkning finder ministeriet det ikke betænkeligt i det væsentlige at kriminalisere de samme handlinger, som omfattes af den danske straffelov, idet man for de under grønlandske ret stående personer allerede har nået en sådan retstilstand, hvilket i det store og hele skyldes den ca. 200-årige europæiske indflydelse på grønlandsk levemåde og tankesæt.”¹³

Denne tankegang må dog ses at være i dag, til en vis grad, mindre betydning i betragtning af at den grønlandske retspraksis i stigende grad som der kommer flere og flere grønlandske domme som behandler sager efter det grønlandske kriminallov og der dermed dannes en grønlandsk kriminalretligt retspraksis som skal behandles efter de grønlandske retsregler og dermed ikke følge danske domme i træk med den retsopfattelse som de grønlandske domme danner gennem deres domme. Dette synspunkt om at det grønlandsk kriminalretlige gerningsindhold er direkte sammenlignet med de danske bestemmelser som de er baseret på som med tiden er blevet mindre og mindre betydningsfuld i træk med at retspraksis udvikler sig i Grønlandske domstole finder støtte i den juridiske litteratur, som er særligt fremhævet i Senholt både fra 1985 og 2010.

Senholt skrev i 1985 tildelte den daværende grønlandske kriminallovs § 60 at være ment at skulle indhold hele det den danske straffelovs §§ 244 – 46 materielle indhold og dermed må indeholde de samme objektive rammer baseret på forarbejderne af loven.¹⁴

Senholt skrev i 2010 efter revisionen af den grønlandske kriminallov at i tilfælde hvor grønlandske bestemmelser var tæt på at være identiske med de danske modsvarende bestemmelser spiller teorien og praksis fra det danske kriminalret stadig en del i fastlæggelsen af hvad rækkevidden af det grønlandske bestemmelser med det modifikation af at i de områder hvor grønlandsk domstole har haft tid og mulighed for at etablerer sin egen praksis har det danske bestemmelser en mindre rolle i fastlæggelsen af gældende ret¹⁵

---

¹³ Folketingstidende 1953/54 Tillæg A, Spalte 369.

¹⁴ Senholt (1985) Side 222.

¹⁵ Senholt (2010) Side 40.

Som Senholt fremviser må rets anvendelsen og bedømmelsen af det materielle indhold af Kriminallovens § 88, i højre og højre grad som retspraksis udviklinger sig hos det grønlandske domstole ske ved anvendelsen af grønlandske retspraksis, end ved bedømmelse af danske retspraksis baseret på straffelovens bestemmelser. En selvfølge af at domstolen i Grønland skal anvende det grønlandske kriminallov og ikke den danske straffelov en holdning som også finder støtte i det nyre juridiske litteraturen¹⁶

Den Grønlandske Retsvæsenkommission betænkning nr. 1442 fra 2004 synes også at bekræfte denne synspunkt at Kriminalloven indholdsmæssigt har til hensigt at kriminalisere det samme gerninger som den danske straffelov de skriver.

”Kriminallovens kapitel 17 indeholder bestemmelserne om drab (§§ 57 og 58), vold (§ 60), prisgivelse af menneskeliv (§61), uforsvarlig omgang ved barnefødsel (§62), forsømmelse af hjælpepligt (§ 63), uforsvarlig omgang med farlige ting (§ 64, stk. 1) og forvoldelse affare for liv mv. (§ 64, stk. 2).

Bestemmelserne kriminaliserer I vidt omfang det samme område som den danske straffelovs kapitel 25 om forbrydelser mod liv og legeme”¹⁷

Den Grønlandske Retsvæsenkommission havde I deres forslået ændringer om kapitlet om forbrydelser mod liv og legeme alene lagt fokus på tilpasning svarende til straffeloven bestemmelser I henholdsvis til forvoldes af smittefare som stemmer med Straffelovens § 252, stk. 2 og 3 med indførelsen af den nu gældende ret I Kriminallovens § 90, stk. 3 og 4, uforsvarligt omgang ved barnefødsel som blev fjernet fra Kriminalloven af 2008 begrundet efter Straffelovsrådet betænkning om overflødigheden af straffelovens § 251, og forsømmelse af hjælpepligten for manden overfor kvinden imellem ægtefæller ved fødsel som også blev fjernet fra Kriminalloven af 2008 hvis tilsvarende bestemmelse I Straffeloven var ophævet I 2001.¹⁸

Den Grønlandske Retsvæsenkommissionens betragtninger om det nu gældende kapitel 19 af kriminalloven for Grønland om forbrydelser mod liv og legeme og deres begrundelser der

---

¹⁶ Bruun (2021) Side 33-34. Og Bruun (2021) Side 37.

¹⁷ Betænkning om det grønlandske retsvæsen, nr. 1442/2004 Side 787.

¹⁸ Betænkning om det grønlandske retsvæsen, nr. 1442/2004 Side 787 – 790.

primært er baseret på rets udviklingen i det danske straffelov og tilpasningen af det grønlandske kriminallov til at svar overens med den danske straffelov støtter opfattelsen om at § 88 skal bedømmelser med fortolkningsbedrag fra det danske bestemmelser om forbrydelser mod liv og legeme i kapitel 25 af den danske straffelov.

Bemærkningerne til Kriminallovens § 88 ved Lovforslag L 35 i 2007 side 52-53 er der ydeliger støtte til denne betragtning.

”Bestemmelsen svarer til den nugældende bestemmelse i kriminallovens § 60.

I modsætning til straffeloven indeholder kriminalloven ikke graduerede voldsbestemmelser, der kriminaliserer vold i forskellige grovhedsgrader. Dette beror på, at kriminalloven i modsætning til straffeloven ikke indeholder strafferammer. Efter gældende praksis indgår voldens grovhed imidlertid også i Grønland ved fastsættelse af foranstaltningstype og-længde.”

Her kan ses at det er unødvendigt at inddele voldsbestemmelsen som Straffeloven gør da valg af typen og udmåling af foranstaltningen foretages af domstolen samtidig ved fastlæggelse af skyld som findes i Kapitel 24 af det gældende Kriminallov for Grønland.

Forarbejderne til voldsbestemmelsen, både i 1954 loven og 2008 loven sml. Betænkningen fra den Grønlandske retsvæsenkommission, kan dermed fortolkes at lovgivningsmagten har haft til formål at Kriminallovens § 88 skal have en ensartet anvendelse område og ensartet gerningsindhold med straffelovens §§ 244-249.

Med dette må det antages at på baggrund af forarbejderne til kriminalloven og den ensartethed som kriminallovens bestemmelser har med straffelovens bestemmelser at kunne antage det for forsvarligt at anse straffelovens bestemmelser, og praksis og juridisk teori, som en fortolkningsbedrag til fastlæggelsen af indholdet af Kriminallovens § 88. Dermed kan der anses en vis præjudikats værdi ved nogle tilfælde for danske domssager for områder i Kriminallovens bestemmelser der ikke har været prøvet ved de grønlandske domstole.

6. Straffelovens voldsbestemmelser.

Den danske strafferet anvender en kategorisering af volds bestemmelserne der bygger på forskellige grader af lemangsangreb som i litteraturen kaldes for Ordinær vold (§ 244) Kvalificeret vold (§ 245) og grov vold (§ 246) og indeholder I modsætning til den grønlandske kriminallov strafferammer hvor hver kategori af vold direkte angiver hvad strafferammen for overtrædelse af bestemmelserne er, hvor der I den grønlandske kriminallov fastligger straffe ved udmålingen af foranstaltningen samtidigt med fastlæggelsen af skyld ud fra hensyn til gerningens grovhed og gerningspersonen personlige forhold ved jf. Kriminalloven §§ 118 og 121.

En anden forskel ved er ved fastlæggelsen af tilegnelse at I den grønlandske ene bestemmelse kun kan fastlægge forsæt for en bestemmelse voldshandling jf. kriminallovens § 88 hvor den danske strafferet kræver at der skal foreligge forsæt, der svarer til gerningsindholdet I den af voldsbestemmelserne, der bringes I anvendelse.

6.1 Straffeloven § 244.

Bestemmelserne ordlyd (egen understregning)

”§ 244. Den, som øver vold mod eller på anden måde angriber en andens legeme, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 år.

Stk. 2. Begås forhold, der er nævnt i stk. 1, gentagne gange over en periode af en person i eller nært knyttet til den forurettedes husstand, uden at forholdet er omfattet af § 245, kan straffen stige til fængsel indtil 6 år”

Gerningsindholdet I bestemmelsen angiver I stk.1 at der skal være udøvet vold eller anden form for angreb på en andens person legeme. Begrebet ”legeme” er behandlet ovenfor og der henvises til dette.

Bestemmelsen angiver ikke direkte en minimumskrav for hvad der kan betragtes at falde ind under bestemmelsen, men domstolspraksis har anerkendt at små puf, små skub, let kilden, tjat falder udenfor bestemmelsen rækkevidde¹⁹

Når bestemmelsen angiver Vold som en af gerningsmomenterne må der dermed antages ud fra en sproglig forståelse at der har været hensigt til at bl.a. spark, slag med knytnæve, slag med flad hånd, kast, bid, nikken af skalle skal være omfattet af bestemmelsen. Domstolen har dog også betragtet overhængning med vand, føregreb, benspænd og spytte I en anden persons ansigt som vold²⁰

Eksempler på hvad domstolspraksis anser for ”anden måde angriber” kan nævnes fra danske domspraksis, udsættelse for stærk varme eller kulde, stinkbomber, brug af tæregas og anvendelse hårlaks I ansigtet²¹

Stk. 2 skal ses I sammenhæng med Straffeloven § 245 stk.1 1.pkt om misligholdelse, den angiver en hjemmel for at straffe gerningspersoner der har udøvet vold eller på anden måde angriber for personer som er tæt forbundet med en husstand uden at det kan statuere opfylder gerningsmomenterne for misligholdelse I § 245.

6.2 Straffelovens § 245.

Bestemmelserne ordlyd (engen understregning)

”§ 245. Den, der udøver et legemsangreb af særligt rå, brutal eller farlig karakter eller gør sig skyldig i mishandling, straffes med fængsel indtil 6 år. Har et sådant legemsangreb haft betydelig skade på legeme eller helbred til følge, skal dette betragtes som en særligt skærpende omstændighed.

Stk. 2. Den, der uden for de I stk. 1 nævnte tilfælde tilføjer en anden person skade på legeme eller helbred, straffes med fængsel indtil 6 år.”

---

¹⁹ Nielsen m.fl. (2017) Side 440.

²⁰ Nielsen m.fl. (2017) Side 441.

²¹ Nielsen m.fl. (2017) Side 440.

Gerningsmomenterne I disse bestemmelser stk.1 er særligt da det er inddelt I to forskellige grupper af forbrydelser.

Det første gruppe omhandler legemsangreb, af særligt rå, brutal karakter eller farlig karakter.

Den anden gruppe omhandler mishandling.

Bedømmelsen om en legemsangreb har været af særligt farlig karakter bedømmelse ud fra angrebets farlighed og ikke om der I det konkrete er fremkommet en skade ud fra angrebet.

Farlig voldudøvelse kan typisk fremkomme ved anvendelse af våben som kan klarificere som særlig farlig og voldudøvelse som I almindelighed ville kunne tilfalde § 244 hvis angrebet har været særlig omfattende eller rettet mod særlig sårbare dele af kroppen særligt mod vold mod ansigtet eller øjnene²²

Om voldudøvelsen har være af særligt rå eller brutal karakter bedømmelse ud fra praksis til at omhandle situationer hvor offeret er forsvarsløst, om den er anvendt angrebet har fremkaldt om angrebet har været særlige smertefuldt for offeret.

§ 245. stk.1 2.pkt er et straffeudmålingsmoment som kræver uagtsomhed ud fra Straffeloven § 20

§ 245 stk.2 er af domstolen ”tilføjer en skade” som fremkommer når voldudøvelse der ikke kan falde I bestemmelsen stk. 1 om rå, brutal eller farlig vold har medført en skade som medfører at det er nødvendigt med lægehjælp eller medført at offeret er sengelagt.²³

At helbrede er i § 245 stk.1 2.pkt og stk.2 indebærer, at bestemmelsen I visse tilfælde kan omfatte psykiske traumer udover de fysiske skader som er omfatte af denne bestemmelse.

---

²² Vestergaard m.fl. (2018) m.fl Side 15.

²³ Nielsen m.fl. (2017) Side 450-451,

7.Domsanalyse:

Som fremhævet tidligere har domstolspraksis en stor betydning for fastlæggelsen af rækkevidden af gældende ret, da domstolen er den myndighed der skal udøve dens kald alene med retning efter loven.²⁴

Domspraksis analysen vil blive foretaget på at sager fra det grønlandske domstole, bliver analyseret baseret på de omstændigheder som domstolen ligger vægt på ved deres bedømmelse af sagerne med betragtning af det praksis som de danske retsregelsæt har ovenfor.

K 067/2016 (puf)

Tiltalen

T var en skolelærer der var tiltalt for overtrædelse af Kriminallons § 88 I to forhold, i forhold 1 for at puffe på skulderen på en elev, og i forhold 2 for at have kastet en tusch der ramte en elev I hoved der dermed fik en sår.

Forsvarets påstand i kredsretten var prinsebal frifindelse, med subsidiær påstand om advarsel. Da dommen blev anket til landsretten forsvarets var påstanden om frifindelse.

Anklagemyndighedens påstand var 30 dages anstaltsanbringelse med udsættelse af foranstaltningen og bortfalder efter en prøvetid på 1 år. Ved anke dommen var Anklagemyndighedens påstand om skærpelse med samme foranstaltningsudmåling som ved kredsretsdommen.

Sagens Oplysninger

T, som var ansat som skole lærer i 29, var tiltalt i forhold 1 at havde den 9. december 2014 puffet på skulderen af en elev da eleven ikke var tilfreds med de skolemad der var leveret af kommunen og var på vej for at smide maden ud, eleven var blevet forskrækket over puffen og fik tårer efterfølgende.

---

²⁴ Grundloven § 64.

Forhold 2 omhandlede en situation i 2013 da T ikke kunne få opmærksomheden af en forstyrrende elev og overhånds kastede en tusch mod elev der pludseligt vendte hoved mod T og blev ramt af tuschen I kinden.

Der var hverken over for Kredsretten eller Landsretten bevist at der skulle havde kommet skader fra begge forhold.

Afgørelsen

Kujalleq Kredsretten fandt T skyldig i begge forhold, deres begrundelse var baseret på at T havde været ansat som lærer i 29 år og dermed både indse hvad grænserne for hvad der var forsvarligt at gøre i de givet situationer. Det var Kredsretten opfattelse at puffen og den forskrækkelse som eleven fik var tilstrækkeligt nok til at kunne opfylde gerningsindholdet i Kriminallovens § 88. Til forhold 2 bemærkede de dog at det skulle fremgå af anklageskriftet at der ikke kunne bevises at der var kommet skade af kasten. Kredsretten pålagt foranstaltningen til en advarsel på baggrund af lang sagsbehandling.

Landsretten var dog uenig med kredsrettens bedømmelse af sagen. Landsretten anså ikke puffen i forhold 1 at være af så et mildt omfang at det ikke var omfattet af gerningsindholdet i Kriminallovens § 88.

I forhold 2 frifandt de T på baggrund af det ikke kunne bevises at T havde til hensigt at ramme forurettede i hoved og dermed ikke kunne pådrages T ifølge Kriminallovens § 88, 1. pkt.

Landsretten frifandt endvidere også for uagtsomt vold handling i forhold 2.

Kommentarer til dommen

Som der kan ses i denne sag, er der ligeledes som det danske praksis en vis minimumskrav til adfærd eller handlinger som kan anses at opfylde det for at en adfærd kan anses som at opfylde gerningsindholdet I Kriminallovens § 88.

K 217/2016 (slag og skub)

Tiltalen

Den 51-årige kvinde, som var tidligere ustraffet, blev tiltalt for overtrædelse af kriminallovens § 88 for at havde skubbet F ned fra en stol og slået F i øjet med en albueslag.

Forsvaret havde nedlagt påstand om frifindelse i kredsretten. Da dommen blev anket til Landsretten nedlagt forsvaret påstand om frifindelse med subsidiær påstand om formildelse.

Anklagemyndigheden havde nedlagt påstand om anstalts anbringelse i 30 dage ved Kredsretten. Ved anke domme var der påstand om stadfæstelse.

Sagens Oplysninger

T havde, ifølge vidneforklaring, den 19. januar 2015 skubbet F ned fra en stol, og derefter have slået F med en kraftigt albueslag mod F's højre øje med skade til følge som krævet syning. F afgav vidneforklaring som blev støttet af en anden person som var til stede da voldforholdet blev begået.

Afgørelsen

I Kujalleq kredsret blev T kendt skyldig for overtrædelse af KL § 88 baseret på vidneforklaring fra F. I deres forklaring om foranstaltningens fastsættelse udtalte kredsretten at *"Foranstaltningen for vold af den karakter, som tiltalte har begået, fastsættes efter rettens opfattelse til anbringelse i anstalt."*

Dog fastsatte kredsretten foranstaltningen, på baggrund af at T ikke havde begået liggende kriminalitet samt at T havde fået halvt dagsarbejde, på 40 timers samfundstjeneste med længste tid på 6 måneder.

Denne dom blev af Grønlands Landsret stadfæstet.

Kommentar til dommen

Denne dom illustrerer særligt med Kredsretten udtales om udgangspunktet for fysik vold af denne karakter fastsættes til anbringelse i anstalt at domstolen i deres praksis anser forskellige grader af vold i deres bedømmelse, dog nødvendigvis ikke den samme graduering som der anvendes i den danske straffelov, i forhold til foranstaltning spørgsmålet. Denne dom vil kunne i danske domstole kunne bedrages som ordinær vold efter § 244 da der ikke

K 213/2018 (slag med knytnæve)

Tiltalen

T som efter sagens oplysning ikke var tidligere dømt for vold, blev tiltalt for overtrædelse af Kriminallovens § 88 for at have slået F med knytnæveslag.

Forsvaret havde nedlagt påstand om advarsels I kredsretten. Da sagen blev anket til landsretten, var deres påstand om stadfæstelse.

Sagens Oplysninger

T erkendte sig skyldig I denne sag at have slået F med en knytnæveslag I ansigtet efter en værtshusbesøg den 5. november 2017 uden der fremkom synlige skader efter slaget.

I forklaringerne til Grønlands Landsret forklaret at T havde flere gange bed F om at gå væk I 3 kvarter samt at slaget på F skete da F havde fået T's kæreste V til at falde på jorden og slaget som I trakt med at T prøvede at hjælpe V op at jorden. Anklagemyndigheden havde nedlagt påstand om anstalt anbringelse I 30 dage.

Afgørelsen

Sermersooq Kredsretten kendte T skyldig på baggrund af T's erkendelse, men ved fastlæggelsen af foranstaltningen på trods af at udtale "*Vold skal som udgangspunktet foranstaltes med anstaltsanbringelse.*" idømte Kredsretten T en advarsel på baggrund af at der var tale om lang sagsbehandlingstid da anklageskriftet var dateret den 16. maj 2018 mens voldshandlingen skete den 5. november 2017, samt at der ikke har kommet skader efter slaget og T var straffefrit før sagen.

Denne dom blev Grønlands landsret ændret med dissens på 2-1. Mindretallet argumenteret for stadfæstelse af kredsrets afgørelse på baggrund af T var straffefrit enden episode samt hans gode personlige forhold. Flertallet mente dog at vold ved anvendelse af knytnæveslag udmåles I hovedregel til anstaltsanbringelse der efter en konkret vurdering af sagen kan gøres til betinget eller ubetinget. Disse dommere udtalte at "*... finder herefter ikke, at vold ved brug af knytnæveslag, uanset omstændighederne, er egnet til afgørelse ved advarsel.*" og dermed afviste Sermersooq Kredsrettens afgørelse. Flertallet udmålte dermed på baggrund af at der ikke var

konstateret nogen skader som følge af vold og at tiltalte ikke tidligere var foranstaltet samt han gode personlige forhold, en betinget anstaltsanbringelse I 14 dage med prøvetid på 1 år.

Kommentar til dommen

Denne sag skal særligt I sammenhold med K 067/16 (puf) hvor domstolen accepteret Kredsretten fastlæggelse af foranstaltning om advarsels, denne sag demonstrerer at sager hvor der er anvendt en vis grad af vold (knytnæveslag) kan en advarsel ikke anses som at værende en forsvarligt valg af foranstaltning.

K 321/ 2015 (bid mod et forsvarsløst barn)

Tiltalen

T, som var tidligere ustraffet, var tiltalt for overtrædelse af kriminallovens § 88 for havde bid et spædbarn I kinden med blå mærker til følge.

Forsvaret havde nedlagt påstand om betinget anstaltsanbringelse.

Sagens oplysninger

T erkendte sig skyldig at havde bid spædbarnet ved kinden den 3. april 2014, episoden skete da T babysittede barnet. T tilkendte at episoden sket på baggrund af han var blevet frustreret over at han havde efterladt en tændt ovn derhjemme da han forventet at barnet mor, som han havde tilkendegivet at hans ovn var tændt derhjemme, ville komme hurtigt hjem, og da han ikke kunne få barnet til at falde I søvn at han pludseligt blev vred over situation og bed den pågældende barn I kinden.

På trods af episoden havde T, barnet moder og spædbarnet en god forhold til hinanden efter følgende.

Afgørelsen

Qaasuitsup Kredsret blev kendt skyldig I overtrædelse af kriminallovens § 88. Qaasuitsop Kredsretten betragtet volden som alvorligt da der var tale om et forsvarsløst barn der bliver bid af en voksen person samt at der foranstaltes normalt med anbringelse I anstalten. Særligt til denne sag udtalte Qaasuitsup Kredsret til forsvarerens påstand ”*Forsvareren har nedlagt påstand om*

betinget anbringelse I Anstalten for Domfældte med en prøvetid på 1 år. Retten anset dette for mildt, idet volden anses som værende grov”

Kredsretten fastlagt foranstaltningen ved denne sag til samfundstjeneste I 160 timer med længste tid på 1 år samfundstjeneste samt tilsyn af Kriminalforsorgen på 1 år.

Kommentar til dommen

Denne dom illustrerer at det grønlandske domstolen tillige som det danske foretager en bedømmelse af voldssager baseret om hvorvidt der er begået vold mod forsvarsløse personer, hvor vold på forsvarsløse betragtes som at værende grov vold. Dog må der understyres at de grønlandske domstoles brug af grov vold ikke må forveksles med det danske begreb for særligt grov vold efter Straffelovens § 246. Der er nærmere tætte for den betragtning som der tages ved bedømmelse om volden har være ”rå” eller ”brutal” Straffelovens § 245 stk.1, 1. pkt.²⁵

K 015/2019 (slag med genstand)

Tiltalen

T var tiltalt for overtrædelse af Kriminallovens § 88 den 29. marts 2018 ved et husspektakel at havde tildelt 2 knytnæveslag og 2-3 spark I hovedet, og slået sin samlever med en ukendt genstand I baghoved som medført bevidstløshed samt skade I form af en bule I panden, blå mærke på venstre arm samt behandlingskrævende flænge i hovedet.

Forsvarenes påstand ved kredsretten var frifindelse subsidiært anstaltsanbringelse I 60 dage med prøvetid på 1 år. Ved anke dommen ved landsretten var påstanden frifindelse subsidiært formildelse.

Anklagemyndigheden påstand var anstaltsanbringelse I 60 dage I kredsretten. Ved anke dommen var påstanden stadfæstelse, samt eventuelt erstatningskrav henvist til civil søgsmål.

Sagens oplysninger

---

²⁵ Vestergaard m.fl. (2018) Side 16.

Det fremgik af vidneforklaringerne at T og F havde været ud i værtshus og drikke hvor T tilsyneladende har over for F. T havde tvunget F til at tag en taxa hjem, da de kom hjem, havde T slået F med en ukendt genstand i baghovedet som medført at der kom en 6 cm lang flænge. F var derefter blevet svimmel og var på vej til at lægge sig i sofaen da T begyndt at slog F igen. T havde derefter slået F med en ukendt genstand ved panden der medført en bule i panden.

Efter episoden havde T og F ophørt deres samlivsforhold og T var flyttet til en bygd i nærheden.

Afgørelsen

Kujalleq Kredsretten fandt de bevist at havde slået F med en ukendt genstand i panden som medført skade i form af en bule, samt en anden slag ved baghoved med en ukendt genstand som medført behandlingskrævende flænge i baghoved T var dermed kendt skyldig for slag med genstand. I forhold til de 2 knytenæveslag og 2-3 spark samt de blå mærker blev T frifundet.

Kujalleq Kredsretten havde dette at sige i forhold til fastlæggelsen af foranstaltningen ” *I denne sag finder retten, at der ved valget af foranstaltning navnlig skal lægges vægt på, at der er tale om grov vold, hvor tiltalte i to tilfælde har brugt en ukendt genstand som "våben", hvor forurettede efter den ene slag har mistet bevidstheden og har pådraget sig behandlingskrævende skade i hovedet.* ” med dette som begrundelse fastlagt de foranstaltningen til ubetinget anstaltsanbringelse i 60 dage.

Landsretten ændret dommen til 30 dages anstaltsanbringelse med begrundelse på at der ikke var rejst tiltale mod T for at havde slået F med en ukendt genstand i panden og frifandt ham for dette del dommen. Endvidere lagde Landsretten vægt på at der var tale om vold i samlivsforhold og at dette samliv var ophørt, og fandt det tilstrækkeligt med 30 dages anstaltsanbringelse. De udtalte om voldsforhold ” *Selvom der er tale om grov vold, når der anvendes en genstand til voldsudøvelsen, og volden har haft en behandlingskrævende skade til følge...* ”

Kommentar til dommen

Denne dom fremhæver særligt domstolen bedømmelse i forhold til vold med genstande/våben som værende grov vold, dommen fremhæver at domstolen betragter vold med genstande som skærpene omstændigheder for deres bedømmelse af foranstaltnings størrelse. Denne betragtning

kan ses de samme betragtninger som de danske domstole anvender ved bedømmelse om vold har været af en farlig karakter jf. Straffelovens § 245.

8. Komparativ analyse af Kriminallovens § 88 modsat straffelovens §§ 244 – 245.

Der vil i dette afsnit foretages en komparativ analyse af gerningsindhold i voldsbestemmelserne af henholdsvis Kriminallovens § 88 og Straffelovens § 244 – 245. Først foretages en kort analyse baseret på selve ordlyden af bestemmelsernes for fastlæggelse af om forskelle og ligheder af ordlyden. Derefter foretages en analyse af voldsbestemmelserne gerningsindhold baseret på den juridiske litteraturen og domspraksis i henhold til klassificeringen af forskellige grader af vold, særligt i forhold til Ordinær vold (§ 244) og Kvalificeret vold (§ 245).

8.1 Komparation af bestemmelserne materielle indhold

I udgangspunktet er der mærkante forskelle i længden af ordlyden imellem den grønlandske kriminallovs voldsbestemmelse § 88 og de danske voldsbestemmelser §§ 244 – 245. Den grønlandske bestemmelse er meget ordknap i forhold til de danske bestemmelser §§ 244 – 245 og indeholder ikke i sig selv hvad straffeudmålingen for overtrædelse af gerningsindholdet i § 88, selve grundet til dette er baseret på at den grønlandske kriminallov indeholder et særligt kapitel for valg og udmåling af foranstaltninger i kapitel 24 af den grønlandske kriminallov som fastligger at domstolen skal træffe en beslutning om hvilken foranstaltning der er egnet til anvendelse.

Den grønlandske kriminallovs voldsbestemmelser indeholder ej en graduering af forskellige former for vold som der ses i de danske bestemmelser som karakteriserer vold i forskellige former som omtales som Ordinært/Simpel vold (§ 244), Kvalificeret vold (§ 245) og Særlig grov vold (§ 246). Igen findes grunden til at den grønlandske voldsbestemmelse (§ 88) ikke anvender en sådan sondering mellem forskellige former af vold findes i den særlige adskillelse mellem delikts bestemmelserne og valg og udmåling i kapitel 24 af den grønlandske kriminallov.

Den grønlandske bestemmelse nævner, i modsætning til de danske, udtrykkeligt i dens ordlyd i 1 og 2 pkt. At der kan straffe for forsætligt og uagtsomt voldsgerninger, denne forskel i ordlyden er dog ikke materielt set en forskel da både det danske straffelov og det grønlandske kriminallov har en bestemmelse der fremhæver en krav for udtrykkelig lovhjemmel for at straffe/foranstalte for uagtsomme handlinger i henholdsvis Kriminallovens § 11 og Straffelovens § 19. Disse bestemmelser fremhæver modsætningsvis at udgangspunkter for at kunne straffe/foranstalte kræves at der statueres forsæt for den strafbare handling.

Der kan dermed siges at på trods af væsentlig forskel i ordlyden af bestemmelserne har de i selve indholdet af bestemmelserne meget nær lignede materielt indhold begrundet i den struktur som det Grønlandske Kriminallov er opbygget i.

8.2 Komparation af Grønlandske domspraksis i henhold til de danske bestemmelser

Som fremhæves ovenfor i domsanalysen har det grønlandske domstole, på trods af størrelsesforskellen på voldbestemmelserne samt en systematisering der ikke anvender det samme graduering af karakteren af vold, en praksis der fremhæver en vis for karakterisering af forskellige grader og aspekter af vold der tages som udgangspunkt for bedømmelse for hvilken af de foranstaltningmuligheder der ligger i Kapitel 24 af det Grønlandske Kriminallov der anvendes.

Der ses også i K 217/2016 (skub og slag) dommen hvor på trods af domstolens egen anmærkninger at vold at den karakter som udgangspunktet foranstaltes med anstaltsanbringelse alligevel bliver foranstaltes et trin lavere med samfundstjeneste i stedet for på baggrund gerningspersonen personlige forhold et vist element af gerningsmandsprincippet som i den nugældende Kriminallov er ligestillet med Gernings princippet jf. Kriminallovens § 121, stk.1.

At gerningsmand princippet ikke den altovervejende hensyn kan ses i de mange udtalelser som domstolen har angivet, er udgangspunkt for vise typer af vold. Disse udtalelser sammenholdt med de bedømmelser af foranstaltning som domstolen foretager vise at der er en tendens til at

gerningsmand princippet ikke er så fremhævet som ved vedtagelse af det første Grønlandske Kriminallov fra 1954²⁶

8.3 Straffelovens og Kriminalovens funktion

Rent funktionel har det Grønlandske Kriminallov og det Danske Straffelov voldsbestemmelser af deres natur meget ens problemer de har til formål at løse, hvad anser de to samfunds retsregelsæt som uretmæssige volds udøvelse.

Kriminallovens og Straffelovens materielle indhold er som nævnt overfor meget ens i forhold til hvordan de to regelsæt bedømmer vold på gradvis, dog med deres egen former for karakterisering som afspejler en forskel i den funktion som de retsregelsæt udøver.

Bruun beskriver det grønlandske del som *”Kriminalloven indeholder ikke graduerede voldsbestemmelser. Bestemmelsen I § 88, 1. pkt., har som følge heraf et ganske bredt anvendelsesområde ... Grovheden af en voldsforbrydelse og voldens karakter indgår efter fast praksis I valget af foranstaltning samt den nærmere udmåling heraf.”*²⁷

Vestergaard beskriver det danske del som *”Straffelve indeholder tre paragraffer med en indbyrdes grænsedragning mellem forskellige grader af vold. De enkelte bestemmelser anvendelsesområde kan siges at omfatte Ordinær vold (§ 244), Kvalificeret vold (§ 245), henholdsvis særlig grov vold (§ 246), men disse udtryk anvendes ikke I lovtæksten. Strafferammerne afhænger logisk nok af voldens alvorlighed. Det afgørende for, hvilken af de tre voldsparagraffer der skal anvendes I et givet tilfælde, er I princippet gerningspersonens forsæt”*²⁸

Det grønlandske Kriminallovs bedømmelse af foranstaltningen ligger i domstols praksis, og skal findes frem til ud fra domstolens egen praksis og beretninger vedrørende en konkret sag når der fastlægges at der er begået en forbrydelse jf. Kriminallovens § 118.

---

²⁶ Engbo (2021) Side 23.

²⁷ Bruun (2021) Side 197.

²⁸ Vestergaard m.fl. (2017) Side 9.

Denne fremgangsmåde ville ikke give mening i den danske straffelov der operer med strafferammer.

Selve gradueringen af volds delikterne imellem det grønlandske Kriminallov og det danske Straffelov ligger endeligt i at straffeloven graduer baseret på paragraffer, mens Kriminalovens graduering af vold delikterne ligger i domstolspraksis.

Denne funktion som den grønlandske kriminalret har med at operere uden strafferammer, strammer fra den juridiske ekspedition som også er grunden til at gerningsmandsprincippet var indført dels på baggrund af der var tale om en samfund med relativ små befolkningstals hvor tabet af en person på baggrund af kriminalitet vil ramme hårdt end en samfund som Danmark der har en større befolkningstal.²⁹

Der må dog siges at der ikke må anses et synspunkt hvor man på baggrund af dette projekt siger at dansk strafferet er bedre end det grønlandsk, historikken og de forskellige forhold imellem Danmark og Grønland er jo grunden til at der er en Kriminallov der er bygget på baggrund af dansk retstradition som er tilpasset en del til det grønlandske forhold.

8.4 Legalitets princippet

I henholdt til om hvorvidt Kriminalloven overholder legalitetsprincippet med den ordknappe voldsbestemmelse må det siges på baggrund af forarbejderne og det materiel indhold af Kriminalloven §88 at det må siges at Kriminalloven opretholder det krav om klare og præcise lovhjemmel på trods af det bedre indhold af § 88.

---

²⁹ Engbo (2021) Side 21.

9. Konklusion

Vi har igennem dette projekt gennemgået en undersøgelse af det materielle indhold af Kriminallovens § 88 og Straffelovens §§ 244 og 245, der er konkluderet på bases af forarbejderne og litteraturen at Kriminallovens § 88 har været konstrueret med formål at indeholde hele det materielle indhold af Straffelovens Kapitel.25. Dette projekt har svaret på at meget lignende på trods af det forskellige fremgangsmåder de to forskellige regelsæt har.

Forskellen mellem Kriminallovens brug af domstols praksis til fastlæggelse af foranstaltningen baseret på den konkrete sags er ikke så forskelligt der ligger liggende vægt på hvilken type adfærd der er udført, hvor kraftigt var det adfærd som er udført, og mod hvem det vold og hvilken følger der fremkommer at det adfærd.

Selve det materiel indhold er ikke forskellen mellem Straffeloven og Kriminalloven, forskellen ligger i hvordan de to retsregelsæt bedømmer, hvor den danske Straffelov har 3 forskellige grader og en konkret adfærd eller handling baser i ind. Det grønlandske Kriminallov har en meget bedre bestemmelser med at udføre I realiteten en liggende men ikke identisk graduering af vold som er mere baseret på domspraksis.

Dette projekt har afdækket det kontrast der er imellem det størrelse forskel imellem det grønlandske voldsbestemmelser og tilsvarende voldsbestemmelser i det danske Straffelov.

Der har ikke desværre projekt været tilstrækkeligt plads til at foretage en fuldstændig afdækning imellem hele det danske Straffelovs kapitel 25 som forhåbentligt kan udføres I trak med at det Grønlandske Kriminalovs domspraksis udvikler sig I fremtiden og dermed kan give en bedre forståelse af det grønlandske retsopfattelse der opstår I Grønland.

Litteraturliste.

Litteratur:

Engbo, HJ. (2021). "Grønlandsk Kriminalret: Foranstaltningerne." (1.udgave). København: Djøf Forlag.

Bruun M, R. (2021). "Grønlandsk kriminalret: Ansvar & forbrydelserne" (1.udgave). København: Djøf Forlag.

Vestergaard, J., Dorph, A., Rahbæk, H., Røn, J., & Rørdam, T. (2019). "Forbrydelser og andre strafbare forhold" (3. udgave) København: Gjellerup.

Nielsen, G. T, Elholm, T., & Jakobsen M. N. (2017). "Kommenteret straffelov Speciel del" (11.udgave) København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

Blume, P. (2016). Retssystemet og juridisk metode. (3.udgave). København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

Christensen J, P., Jensen J, A., & Jensen M, H. (2016). "Dansk Statsret" (2.udgave) København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

Senholt, L. (2010) "Den grønlandske kriminalret" (2.udgave) Nyborg: Favn forlag.

Senholt, L. (1985). "Den grønlandske kriminalret: kommentarer til kriminallov for Grønland, m.v Bind 1" (1.udgave) Østerbro: FAVN forlag.

Love:

Bekendtgørelse Nr. 1650 af 17. november 2020. Straffeloven.

Bekendtgørelse Nr. 1045 af 7. september 2017. Kriminallov for Grønland.

Anordning nr.814 af 18. september 2001. Anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Lov nr.285 af 29/04/1992. Lov om Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Danmarks Riges Grundlov af 5.juni 1953. Grundloven.

Øvrige retskilder:

Betænkning om det grønlandske retsvæsen, nr. 1442/2004, Det Grønlandske Retsvæsenkommission, 2004.

Den Europæiske menneskerettighedens konvention af 4.november 1950

Folketingstidende 1953/54, Tillæg A.

Rigsdagstidende 1924/25, tillæg A.

Simon Kamber ”Psykisk syge lovovertrædere I nordisk strafferet” Juridisk Institut, Aarhus Universitet, Maj 2015.

Bemærkninger:

Lovforslag L 35 2007-08 (2. samling)

Bemærkningerne til Lov. Nr.55 af 5. marts 1954. Kriminallov for Grønland. I Folketingstidende 1953/54, Tillæg A.

Grønlandske domme:

K 067/ 2016

K 217/2016

K 213/2018

K321/15

K015/19

Danske domme:

UfR U.1994.520/2 Hiv-sagen.